

Transferències d'armes petites: estats exportadors

La 'Small Arms Survey calcula que el comerç anual autoritzat d'armes petites¹ supera els 7.000 milions de dòlars l'any (Small Arms Survey, 2011, pàg. 9).² La manca de transparència per part de molts estats i les dificultats per desglossar les dades sobre transferències que alguns estats notifiquen, creen nombrosos obstacles per a l'estudi d'aquesta activitat. Les llistes dels països més actius solen concentrar-se en els que són més transparents o atenen els grans mercats civils. Tanmateix, hi ha prou dades i coneixements per dur a terme avaluacions generals sobre el comerç d'armes petites. Aquesta *Research Note* analitza els països que exporten el valor més gran d'armes petites. No se centra en els volums de material ni en l'efecte que les transferències tenen sobre la pau i la seguretat.

Els estats informen sobre les seves transferències d'armes d'una manera molt irregular. N'hi ha que són molt transparents i altres que són hermètics. De vegades els països consideren les transferències d'armes petites com a «assistència», «donacions» o «ajudes en matèria de seguretat» que no generen cap pagament ni estan gravades per taxes duaneres. Aquestes transferències no solen aparèixer en els registres oberts, però les dades duaneres són una font d'informació especialment important,³ com també ho són els informes nacionals sobre exportació d'armes i la informació que es fa arribar al Registre d'Armes Convencionals de l'ONU (UNROCA).⁴ Els mitjans de comunicació i les organitzacions de recerca i pressió també ajuden a posar en clar aquesta activitat. El projecte Survey ha complementat aquestes fonts amb contactes directes amb governs i representants de la indústria, alguns dels quals han aportat una informació que no es pot aconseguir per altres vies.

Les classificacions que es proporcionen aquí solen reflectir d'una manera més precisa les activitats d'aquells països que estan més disposats a fer públiques les dades relatives a les seves exportacions. A més, els valors del dòlar de les exportacions dels països són, en termes generals, estimacions a la baixa. Així, per exemple, no és

possible desglossar les dades que alguns estats comuniquen sobre les transferències de sistemes d'armes especialment cars com ara els sistemes portàtils de defensa antiaèria i les armes antitanca dirigides, així com el material comercialitzat en grans volums com ara les municions per a morters. Aquestes xifres d'exportacions se solen combinar amb sistemes de míssils més grans o municions i sistemes convencionals d'artilleria (Small Arms Survey, 2011, pàg. 12-13). Per tant, la llista de països de la taula 1 depèn molt de les dades duaneres, tot i que no s'hi limita. La transferència de tecnologia (incloent-hi la producció sota llicència), en què els percentatges de components i els seus valors produïts localment o transferits des de l'estranger no es fan públics o canvien amb el temps, també crea obstacles. Els valors dels lliuraments declarats poden divergir molt de les llicències concedides (Weber i Bromley, 2011, pàg. 3-5), la qual cosa encara conforment més un panorama ja de per si força opac.

Dit això, almenys 16 països han exportat armes petites per un valor de més de 100 milions de dòlars en un any natural des del 2001. L'anàlisi feta fins al 2008⁵ indica que el país amb més exportacions registrades és els Estats Units (que va transferir almenys 700 milions de dòlars en armes petites el 2008), seguit per Itàlia i Alemanya (que van exportar tots dos més de 300 milions de dòlars en armes petites cada any durant el període de 2004 a 2008). Altres països que, segons informen, exporten habitualment més de 100 milions de dòlars en armes petites cada any són Àustria, Bèlgica i el Brasil. El projecte Survey creu que Rússia i la Xina també exporten habitualment més de 100 milions de dòlars en armes petites, tot i que els seus sistemes d'informació són molt limitats.⁶ Una anàlisi de les dades duaneres indica que vuit països més — el Canadà, Corea del Sud, Espanya, Israel, Noruega, el Regne Unit, Suïssa i Turquia — han exportat 100 milions de dòlars o més en armes petites en un any, però no cada any (Small Arms Survey, 2010, pàg. 8; 2011, pàg. 10).

A part dels 16 països esmentats, almenys 33 més han exportat 10 milions de dòlars o més en

Taula 1 Exportadors d'armes petites, 2001-08 (valor mitjà anual estimat)

Categoria		Valor (milions USD)	Estats (apareixen per ordre alfabètic a cada fila)
Principals exportadors	Nivell 1	500+	1: Estats Units
	Nivell 2	100-499	7: Alemanya, Àustria, Bèlgica, Brasil, Itàlia, Rússia, Xina
Grans exportadors	Nivell 3	50-99	13: Canadà, Corea del Sud, Espanya, Finlàndia, França, Israel, Japó, Noruega, Regne Unit, República Txeca, Suècia, Suïssa, Turquia
	Nivell 4	10-49	18: Aràbia Saudita, Bulgària, Corea del Nord, Croàcia, Eslovàquia, Índia, Iran, Mèxic, Països Baixos, Pakistan, Polònia, Portugal, Romania, Sèrbia, Singapur, Sud-àfrica, Taiwan, Ucraïna

Nota: almenys deu països han exportat 10 milions de dòlars o més en armes petites en un sol any natural entre el 2001 i el 2008, però de mitjana han exportat menys de 10 milions de dòlars anuals durant aquest període: l'Argentina, Austràlia, Bòsnia i Hercegovina, Dinamarca, les Filipines, Hongria, Montenegro, Tailàndia, la Unió dels Emirats Àrabs (UEA) i Xipre.

Fonts: Small Arms Survey (2004; 2005; 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; 2011; inclou els annexos en línia disponibles a <http://www.smallarmssurvey.org>) i les entrevistes de l'autor.

armes petites en un sol any des del 2001. D'aquests 49 països, 13 es poden definir com a exportadors de nivell mitjà, ja que de manera regular han transferit 50-99 milions de dòlars en armes petites cada any entre el 2001 i el 2008. Entre aquests s'hi inclourien els vuit països dels quals es té constància que han superat el llindar dels 100 milions de dòlars en una o dues ocasions (el 2007 i el 2008) més Finlàndia, França, el Japó, la República Txeca i Suècia. L'anàlisi de les dades duaneres mostra que les exportacions d'armes petites de Corea del Sud, Israel, Noruega, Suïssa i Turquia han augmentat significativament durant el període 2005-08. Almenys 18 països han exportat de mitjana 10-49 milions de dòlars entre el 2001 i el 2008 (vegeu la taula 1).

La manca de transparència enfosqueix el panorama que acabem de presentar. Corea del Nord i l'Iran són els més impenetrables dels 49 països que han exportat 10 milions de dòlars o més en armes petites des del 2001. Ambdós països, però, tenen grans instal·lacions de fabricació d'armes i es creu que exporten quantitats significatives de material. Altres exportadors importants, com ara el Brasil, el Japó, Rússia, Singapur, Turquia i la Xina, no surten gaire ben parats pel que fa a la seva capacitat informativa.

Molts exportadors actius tenen instal·lacions de fabricació petites, inactives o inexistents, entre els quals figurarien països que participen en activitats de transbordament (com ara la Unió dels Emirats Àrabs i Xipre) o exporten grans excedents (com ara l'Àrab Saudita, Bòsnia i Hercegovina, Bulgària i Ucraïna). Aquest fenomen té repercussions per a qualsevol possible tractat sobre el comerç d'armes. ■

Fonts

Aquesta *Research Note* es basa en una sèrie de capítols de l'anyari *Small Arms Survey* dels quals Nicolas Marsh i Matt Schroeder van ser els autors principals. Aquesta *Research Note* va ser redactada per Eric G. Berman.

Notes

1. El terme *armes petites* correspon a les armes petites i les armes lleugeres, així com a les seves municions, peces i certs accessoris. Per a criteris més específics, vegeu UNGA (1997); *Small Arms Survey* (2008, pàg. 8-11; 2011, pàg. 10).
2. El projecte Survey completarà la seva reavaluació quadriennal del comerç autoritzat amb la publicació de l'*Small Arms Survey 2012*, en què s'avaluen les peces i els accessoris de les armes petites.
3. El projecte Survey basa la seva avaluació global de dades duaneres en l'anàlisi proporcionada pel seu col·laborador: l'Institut de Recerca per a la Pau d'Oslo (PRIO). Per a informació general sobre la base de dades estadístiques sobre el comerç de mercaderies de l'ONU (més coneguda com a UN Comtrade) pel que fa a l'avaluació del comerç d'armes petites, vegeu *Small Arms Survey* (2005, pàg. 99-

100; 2009, pàg. 26-31).

4. UNROCA, creat el 1993, es va centrar al principi en set sistemes d'armament convencional que exclouien el que el projecte Survey —i la major part d'altres observadors— denomina «armes petites». El 2003 UNROCA es va modificar per incloure alguns sistemes de míssils i peces d'artilleria d'infanteria que sí que s'inclouen en la llista d'armes petites i armes lleugeres del Grup d'Experts de l'ONU del 1997. El 2006 UNROCA va afegir una vuitena categoria voluntària sobre armes petites, cada cop més utilitzada per més estats (vegeu, per exemple, Holtom, 2009).
5. El projecte Survey i el PRIO esperen dos anys abans d'anitzar les dades duaneres mundials d'un any natural. Molts països necessiten aquest temps addicional per presentar i corregir les seves dades.
6. Pel que sembla, Rússia ha mostrat poc entusiasme durant els recents esforços multilaterals per millorar la seva transparència pel que fa a les transferències d'armes petites; vegeu, per exemple, Boese (2003, pàg. 20); Holtom (2010, pàg. 81).

Referències

- Boese, Wade (2003). «Wassenaar Members Adopt Small Arms Initiative». A: *Arms Control Today*. Gener-febrer, pàg. 20.
- Holtom, Paul (2009). *Reporting Transfers of Small Arms and Light Weapons to the United Nations Register of Conventional Arms, 2007*. Background Paper. Solna: Stockholm International Peace Research Institute. Febrer.
- . (2010). «Nothing to Report: The Lost Promise of the UN Register of Conventional Arms». A: *Contemporary Security Policy*, vol. 31, núm. 1. Abril, pàg. 61-87.
- Small Arms Survey (2004). *Small Arms Survey 2004: Rights at Risk*. Oxford: Oxford University Press (OUP).
- . (2005). *Small Arms Survey 2005: Unfinished Business*. Oxford: OUP.
- . (2006). *Small Arms Survey 2006: Weapons at War*. Oxford: OUP.
- . (2007). *Small Arms Survey 2007: Guns and the City*. Cambridge: Cambridge University Press (CUP).
- . (2008). *Small Arms Survey 2008: Risk and Resilience*. Cambridge: CUP.
- . (2009). *Small Arms Survey 2009: Shadows of War*. Cambridge: CUP.
- . (2010). *Small Arms Survey 2010: Gangs, Groups, and Guns*. Cambridge: CUP.
- . (2011). *Small Arms Survey 2011: States of Security*. Cambridge: CUP.
- UNGA (UN General Assembly) (1997). Report of the Panel of Governmental Experts on Small Arms. A/52/298 de 27 d'agost.
- Weber, Henning; Bromley, Mark (2011). *National Reports on Arms Exports*. Fact Sheet. Solna: SIPRI. Març.

Aquesta *Research Note* forma part d'una sèrie que es pot consultar al lloc web de l'*Small Arms Survey* a <http://www.smallarmssurvey.org/publications/by-type/research-notes.html>. La versió en línia d'aquest document s'actualitzarà a mesura que disposem de més informació. Per a informació addicional sobre les transferències d'armes petites, visiteu: <http://www.smallarmssurvey.org/weapons-and-markets/transfers.html>.

Sobre l'Small Arms Survey

L'Small Arms Survey és la principal font internacional d'informació pública sobre tots els aspectes relacionats amb les armes petites i la violència armada i també és un centre de documentació per als governs, els dirigents polítics, els investigadors i els activistes. El projecte Survey divulga les seves conclusions a través de documents ocasionals, notes informatives breus, documents de treball, informes especials, llibres i la seva publicació anual més important, l'*Small Arms Survey*.

El projecte està integrat per un equip internacional amb coneixements en estudis de seguretat, ciències polítiques, política pública internacional, dret, economia, estudis sobre desenvolupament, resolució de conflictes, sociologia i criminologia, i coopera estretament amb una xarxa mundial d'investigadors i col·laboradors.

L'Small Arms Survey és un projecte de l'Institut Superior d'Estudis Internacionals i de Desenvolupament de Ginebra. Per a més informació, vegeu www.smallarmssurvey.org.

Data de publicació:
octubre 2011

Crèdits

Autor: Eric G. Berman
Correcció: Alex Potter (fpcc@mtnloaded.co.za)
Disseny i maquetació:
Rick Jones (rick@studioexile.com)

Detalls de contacte

Small Arms Survey
Graduate Institute of International and Development Studies
47 Avenue Blanc
1202 Geneva, Suïssa

t +41 22 908 5777
f +41 22 732 2738

Edició catalana a cura de

Amb el suport de:

